

WYCHODZI
W NIEDZIELE
RANO. ROK IV.
Cena egz. 30 gr.
NR. 12.

GAZETA

Adres Redakcji
i Adm. KRAKÓW
PLAC MATEJKI
L. 7. I. piętro
na prawo.

NARODOWA

O szczerą współpracę Rządu, Sejmu i Senatu!

U progu obrad nowego Sejmu i Senatu uwagi na czasie.

Cała bez wyjątku prasa polska łamie sobie od dłuższego czasu głowę na temat wzajemnego stosunku Rządu, Sejmu i Senatu do siebie, nad zagadnieniem większości parlamentarnej, wzajemnej współpracy tych najważniejszych czynników na szczytach państwowości.

Jak wiadomo grupa rządowa w Sejmie rozporządza blisko $\frac{1}{3}$ głosów a w Senacie prawie $\frac{1}{2}$ głosów, większości jednak utworzyć nie może. Posłowie i senatorowie wybrani z listy Nr. 1 to ludzie o najrozmaitszych przekonaniach, od konserwatystów począwszy a na radykałach lewicowych skończywszy (dość wymienić takie dwie antytezy jak: ks. Janusza Radziwiłła i Józefa Sanojcę). Cementem spajającym to ugrupowanie ludzi o tak biegunowo przeciwnych poglądach to osoba szefa rządu, marsz. Piłsudskiego i chęć współpracy z nim. Grupa ta tworzy więc w nowym Sejmie i Senacie coś w rodzaju grupy centrowej, wybiegającej odnogami swemi na prawo (poprzez konserwatystów) i daleko na lewo (poprzez radykałów lewicowych).

Tuż obok niej na prawo stoi w Sejmie słaba liczebnie grupka Piasta i Ch. D., a dalej grupa posłów N. D.

Na lewo zaś od grupy rządowej widzimy niedobitków N. P. R., Wyzwolenie, Stapińszczaków, Stronictwo Chłopskie, wreszcie Ukraińców, Białorusinów i komunistów.

Grupa stronnictw lewicowych jest silna, grupka prawicowa słaba.

Na temat więc kombinacji większościowych stawiane są najfantastyczniejsze horoskopy. Równocześnie zaś ze strony bloku prorządowego jako najliczniejszej grupy parlamentarnej dają się również słyszeć głosy za taką lub owaką kombinacją. Oczywiście radykali lansują myśl trwałej większości lewicowo-centrowej, konserwatyści zaś nieśmiało puszczają próbne balony na temat współpracy centrowo-prawicowej.

Swego czasu w okresie przedwyborczym wyraziliśmy na tem miejscu przekonanie, że rząd po przeprowadzonych wyborach nie zmieni swego składu z powodu tej lub owej sytuacji parlamentarnej, lecz stojąc na stanowisku fachowem a bezpartyjnym, prowadzić będzie dalej naszą państwową w pewnym wytkniętym kierunku, którego nie można nazwać ani specjalnie prawicowym ani lewicowym.

Dzisiaj rozpatrując sytuację jaka wytworzyła się w obu naszych ciałach parla-

mentarnych — podtrzymujemy tylko nasze pierwotne stanowisko i twierdzimy dalej, że Rząd nie zamierza wytwarzać żadnej stałej większości parlamentarnej ni prawicowej ni lewicowej — chodzi mu zaś jedynie o rzeczowe, realne ustosunkowanie się tego nowego Sejmu do Rządu, o wzajemną współpracę, nie wykluczającą kontroli Sejmu nad Rządem, jednakowoż bez tej jałowej a szkodliwej, opartej na kompromisach partyjnych, „partjokracji”.

Mamy niepłonną nadzieję, iż tak z jednej strony gros stronnictw polskich, reprezentowanych w Sejmie, zerwie ze szkodliwą tak dla Państwa jak i dla nich samych taktyką opozycji dla opozycji a do poczynań Rządu ustosunkuje się rzeczowo w kierunku współpracy z nim, a nie tylko przeszkadzaniu mu — jak z drugiej znowu strony Rząd porzuci dotychczasową, stosowaną wobec ubiegłego Sejmu taktykę złośliwości i upokarzań i w stosunku do nowego Sejmu i Senatu wykaże również wiele dobrej woli i cierpliwości.

Nie wątpimy, iż wówczas przy obustronnej dobrej woli nastąpi prawdziwa, a tak dla Państwa i Społeczeństwa konieczna współpraca obu tych najważniejszych dziś czynników w kraju.

Przed Seimem i Rządem stoi zaś na pierwszym planie wielkie dzieło do spełnienia: **naprawa Konstytucji.**

Naprawa ta pójść ma przedewszystkiem w kierunku **wzmocnienia władzy głowy Państwa, ściślejszego rozróżnienia prerogatyw Rządu i Sejmu i ewentualnej zmiany naszej ordynacji wyborczej.** Program ten to program wysnuty ze smutnych doświadczeń ubiegłych 10 lat naszego ustroju, to program naprawy Państwa jedynie realny, państwowotwórczy, program, na który może nie wszystkie partje nasze godzić się będą ze swego partyjnego stanowiska, ale którego domaga się całe społeczeństwo, którego wymaga przyszłość i byt Państwa naszego!

W pracy około tego programu Naprawy Rzeczypospolitej, który jest programem też Rządu obecnego winny skupić się wszystkie stronnictwa, które na pierwszym planie swych poczynań kładą szczytne hasło: „Salus Reipublicae suprema lex esto”.

Wierzmy, że w rządzie tych stronnictw znajdują się przedewszystkiem nasze stronnictwa narodowe, którym braku pa-

trjotyzmu i ofiarności nikt nigdy zarzucić nie może.

Gdyby zaś — co nie daj Boże — wypadki potoczyły się inaczej — kraj i Państwo całe znalazłoby się w obliczu ciężkich przejść i wstrząsów. „Ostatnia próba” współpracy Rządu z Sejmem zakończona ewentualnem fiaskiem — mogłaby wyjść na korzyść tylko całej tej zgraji komunistów i międzynarodowych tałmudystów, jaka usiłuje zerować na naszym organizmie państwowym.

A więc raz jeszcze Rządowi, Sejmowi i Senatowi życzymy: **dobrej woli!**

P. P. S. a imieniny marsz. Piłsudskiego.

Socjalistyczne czasopisma podały, że władze partyjne P. P. S. wstrzymały się od brania udziału w obchodzie imieninowym. Ażebyście kochani Czytelnicy zrozumieć mogli, o co te dąsy, przytoczę Wam wiersz jednego z najlepszych poetów satyryków warszawskich, zamieszczony w tygodniku „Mucha” w lecie z r. kiedy to przywódca P. P. S. zaczęli się dąsać na Piłsudskiego.

Wiersz ten brzmi:

Czy los ci chwile ciężkie niesie,
Czemużes smutny Pepeesie?
Czemużes ze zgryzotą zbratan?
Czemu zły chodzisz niczem szatan?

Dla czegoś w takiej furji stanie?
Zwierz mi się! proszę Cię, kochanie!

Jam zły? tak racja! jam jest wściekły!
Gniewem me lica się oblekły.
Tłukłbym i walił! miotał, ciskał,
Piorunem-bym na ludzi błyskał,
Łamał rozbijał i potrząsał
Paliłbym a na zgłiszczach płaśał,
Za to, iż choć dlań siłym zrywał
Imć pan Piłsudski mię wykiwał.

W majowy czas — wśród zmaganiał tłoku
Jam twardo stał przy jego boku
Proszony, czy też nieproszony

Gromiłem wrogie dlań zagony
Gdzie On — i jam się pchał i tłoczył
Do jego siodła się przytroczył
Anim odpoczął, zdrzemnął anim
Lecz jak ten cień laziłem za nim.

I byłem pewien, że w odpłacie
Wręczy mi Polskę w nowej szacie
Za to, iż szła z nim moja rzesza
Wszystkich burżujów powywiesza
Że kupców wygna z kraju, On ci
Że fabrykantom lby utraci
Że kiedy maja minie doba
My siądziem z nim u wirzchu oba

A rzeczywistość, spójrz w me oczy
Łza się strumieniem ze zrenic toczy
Płacę i płacę w smutku, szale
A potem walę, walę, walę.
Co ja dziś znaczę? mniej niż byłem.
Piłsudski sprzął się z Radziwiłłem
Stworzyli jedność, choć ich potnij
A jam wykiwan najsromotniej...

Treść powyższego wiersza, o ile dotyczy działaczy żydów z P. P. S. — jest bardzo trafna.

Przypomina mi się opowiadanie jednego misjonarza z Afryki. — Otóż jeden pastor, ażeby katolickim misjonarzom robić konkurencję, ścigał sobie słuchaczy, przez rozdawanie tytoniu i t. p. podarków. Gdy się fundusze wyczerpały i tytoniu zabrakło, wówczas przestali i wierni przychodzić; gdy posłał po nich posłańców, to oni im dali krótką odpowiedź: „Nix łabak — nix Alleluja!” i nie przychodzili więcej.

O ile chodzi o gros robotnika z P. P. S. to on jest uczciwy i solidny, ale o ile chodzi o przywódców-żydów i ich adherentów, to ci chcą mieć namacalne korzyści z tego, że się manifestowali jako rzekomi zwolennicy Piłsudskiego, i to korzyści nie byle jakie.

W dniu św. Józefa cała Polska powinna się była skupić w dążeniu, ażeby Józefowie 26 siernia z Józefami z pod Rarańczy zasiedli do wspólnej współpracy, natomiast wpływy Józków były sprowadzone do minimum.

Jan Kozicki.

Materjalne położenie urzędników

w świetle cyfr.

Generalna komisja porozumiewawcza w Warszawie działająca wśród urzędników państwowych posiada szereg ciekawych danych, dotyczących materjalnego położenia urzędników.

Z danych wynika, że z ogólnej liczby 370 tys. pracowników państwowych tylko 90 tys. pobiera uposażenie ponad 350 zł., co stanowi przy obecnych warunkach minimum utrzymania dla rodziny urzędniczej. Pracowników niezadłużonych w skarbie Państwa, tj. takich, którzy nie braли pożyczek bezprocentowych jest zaledwie 10 proc.

Prezydium Rady min. opracowuje nową ustawę o pragmatyce służby cywilnej. Opracowuje się też projekt rozporządzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej urzędników państwowych. W związku z temi projektami postanowiono przesunąć przewidziany termin ryczałtowych stabilizacji urzędników z dn. 1 kwietnia na 1 lipca br.

Jak wiadomo spodziewane jest udzielenie urzędnikom do tego czasu nowych jednorazowych zapomóg.

Do Czytelników „Gazety Narodowej”

Po raz drugi zmuszeni jesteśmy przeprosić naszych P. T. Czytelników i Prenumeratorów za opóźnienie wydania niniejszego numeru „Gazety Narodowej”, który z powodu dalej trwającego strajku zecerów w naszej drukarni ukazał się tak znacznie opóźniony.

Kilkuletnia ciężka praca publicystyczna na tak odpowiedzialnym posterunku, jakim jest w założeniu sama idea naszego pisma, przyzwyczała nas już do szeregu niespodzianek, które nas na każdym kroku spotykają, a gdzie jawny i otwarty atak tałmudystów przeciwko nam, idzie ręką w rękę z podstępem podkopywaniem bytu pisma naszego przez szeregi tych, którzy stoja na usługach żydostwa. Ale ciocy, jakie wała się na nas, choćby takie, jak rzucanie nam kłód pod nogi w formie strajku drukarskiego — nie ugnasani nie skłoniamy do zejścia z tej drogi, na którą weszliśmy, powodowani li tylko czystą i bezinteresowną miłością Ojczy-

Zapewniamy więc Przyjaciół pisma naszego, naszych Czytelników i Prenumeratorów, że „Gazeta Narodowa” stojąc w dalszym ciągu na swem bezpartyjnym stanowisku, kierować się będzie — jak do-

tychczas — tylko i wyłącznie interesem Ojczyzny i Państwa, a z jawnym lub skrytym tałmudyzmem walczyć będzie z odkrytą przyłbicą i pomimo strajków, ataków z zasadzki itp. metod tałmudystycznych dzieło swoje uświadamiania społeczeństwa doprowadzi do szczęśliwego końca.

Przy tej sposobności ośmielamy się przypomnąć naszym Przyjaciołom, iż tak jak wy sami ustawać w prasy swej nie będziemy, by i Oni zechcieli ulżyć nam na tej naprawdę nie do pozazdrosczenia ciężkiej placówce przez regularne płacenie prenumeraty i jednanie nowych prenumeratorów. Nie zrażajcie się tem, że numer spóźniony, że w druku zauważyć można tą lub ową usterkę — wiercie, że dołożymy wszelkich starań, by Was zadowolili. A Wy ze swej strony pomóżcie nam, — pomóżcie nie przez jakieś składki, fundusze specjalne itp., lecz tylko przez regularne płacenie prenumeraty. Drugi kwartał 1928 r. nadchodzi — pamiętajcie, że w Waszych rękach byt „Gazety Narodowej” i tej idei, która nas razem połączyła.

Wydawnictwo „Gazety Narodowej”.

Nie będzie zniesienia spoczynku niedzielnego!

Próżne i przedwczesne były nadzieje żydowskie.

Istniejąca przy prezydium Rady Ministrów Komisja opiniodawcza pracy obradując ostatnio pod przewodnictwem b. wicemin. Simona rozpatrywała projekt rządowy w przedmiocie zmian godzin w handlu. Po rozpatrzeniu powyższego projektu komisja opinioznawcza zajęła stanowisko negatywne wobec proponowanych zmian godzin w handlu. Komisja stoi bowiem na stanowisku, że proponowane

zmiany oznaczają faktycznie naruszenie obowiązujących ustaw o czasie pracy jak również zbyteczne uszczuplenie dotychczasowych praw samorządów na korzyść władz administracyjnych.

Wobec powyższej negatywnej opinii, która nie pozostanie bez wpływów na dalsze czynniki, sprawa zmian godzin handlu i sprawa zmian odpoczynku niedzielnego zostanie odsunięta.

A więc kto rządzi światem?!

Od czego uzależniono amerykańską pożyczkę dla Rumunji.

Istnieją jeszcze do dziś ludzie, którzy skłonni są uważać za wymysł i bajki twierdzenie, że żydzi właściwie rządzą finansami świata, że oni tworzą to anonimowe mocarstwo, które niespotrzeżenie, stale jednak ingeruje tu i ówdzie i wywiera wpływy zależnie od interesów „wybranego” narodu Izraela.

Jednym z ostatnich ujawnionych przykładów tych „tajnych rządów światem” dzielimy się z czytelnikami. Zdradził się z niem nieopatrznie wiedeński sjonistyczny tygodnik „Neue Welt”, który przynosi z Bukaresztu następującą charakterystyczną wiadomość w związku z projektowaną pożyczką amerykańską dla Rumunji w wysokości 60 milionów dolarów. Oto francusko-amerykański mediator pożyczki Monet wyjednał u naczelnej dyrekcji rumuńskiego Banku Narodowego cofnięcie okólnika, który był rozesłany do wszystkich banków i wielkich przedsiębiorstw przemysłowych. Okólnik ten żądał od przedsiębiorstw dostarczenia dokładnej listy zatrudnionych pracowników z podaniem ich przynależności wyznaniowej i na rodowej celem stwierdzenia, ilu obcych pracuje w tych przedsiębiorstwach. Zarazem było zaznaczone, że wielu obcych

pracowników (miano zaś na myśli żydów) należałoby usunąć.

P. Monet jako pełnomocnik międzynarodowej żydowskiej finansjery spowodował więc w myśl instrukcji swych potężnych zleceniodawców — cofnięcie się Rumunji wobec potęgi żydowskiego złotego cielca.

A więc właściwie i naprawdę kto rządzi światem?!

Hr. Czernin oskarżony o paskarstwo na spółkę z żydami.

W wiedeńskim sądzie okręgowym rozpoczął się proces między byłym ministrem spraw zagranicznych Austro-Węgier podczas wojny światowej hrabią Czerninem, ośławionym twórcą pokoju brzeskiego, a tygodnikiem sjonistycz. „Die Neue Welt”. Hrabia Czernin zaskarżył do sądu czasopismo żydowskie za ogłoszenie różnych zarzutów, dotyczących niezbyt czystych inte-

Kupujcie u Chrześcijan

resów, jakie Czernin miał prowadzić z pennymi osobami w Rumunji.

Z ramienia tygodnika „Neue Welt“ występuje adwokat Plaschkes, który postawił wniosek o przeprowadzenie dowodu prawdy co do ogłoszonych zarzutów. Przewodniczący sądu przystaje na ten wniosek i wówczas adwokat Plaschkes przedstawia dowody stwierdzające, że hrabia Czernin zajmując stanowisko posła w Bukareszcie, otrzymał znaczne sumy, jako prowizję za wykonanie wielkich dostaw. Specjalnie dotyczy to konfidenta wojenno-politycznego Czernina w Rumunji multimilionera żydowskiego Nathana Eidingera, którego Czernin zabrał nawet ze sobą jako doradcę na konferencję pokojową z Rosją w Brześciu Litewskim.

Wśród przedstawionych dowodów znajduje się również oświadczenie Eidingera, złożone wobec władz gospodarczo - policyj-

nych, oraz liczne listy, z których wynika, że Eidinger wypłacił podczas wojny hrabiemu Czerninowi 3.000 funtów szterlingów, jako wynagrodzenie za poparcie jego dostaw rumuńskich. Po wojnie światowej Czernin zarobił 3 i pół miliona szylingów na interesach Eidingera.

Adwokat Czernina dr. Katz oświadczył w swojej replice: Czernin pożyczył od Eidingera 3.000 funtów, później jednak z powodu zubożenia nie był w stanie spłacić długu.

W tym momencie adw. Plaschkes przerywa: Biedny Czernin otrzymuje miesięcznie zaledwie 10.000 dolarów z domów nabytych w Berlinie.

Rozprawa została przerwana celem wezwania nowych świadków.

Tak to zawsze dzieje się z gojem, który puszcza się na nieczyste interesy z żydami!...

ewentualność: studenci chińscy i jeden Arab, którzy pobierali lekcje francuskiego w zacisznym pokoiku panny Dory.

Brukowa prasa francuska z „Petit Parisien“ na czele, rozpoczęła po zniknięciu Kaufmanówny tworzyć legendę około postaci pięknej zydówki warszawskiej, posilkując się tematami z „Ogrodu udręczeń“ Mirabeau“ czy „Tajfunu“ Lengyela.

W ciągu kilku dni panna Dora stała się niemal „niewolnicą Szanghaju“. Tysiące młodych ludzi zgłosiło się dobrowolnie do policji paryskiej, oddając bezpłatnie swe usługi w celu wynalezienia ofiary egzotycznych uczniów.

Był jeden człowiek, który nie dawał się unieść fantazji - gorączce egzaltacji. Człowiek ten nazywał się Jeannod i jest zwykłym inspektorem policji dzielnicowej. Na tysiące zapytań odpowiadał zawsze z zagadkowym uśmiechem:

— Panna Dorcia jest w dobrym ukryciu, nie stanie się jej nic złego...

Uśmiech pana Jeannoda doprowadzał do pasji wielbicielki tragicznie zaginionej.

Wczoraj paryski detektyw rozwiązał tajemnicę. Panna Kaufman rzeczywiście została uwięziona, ale nie w dzielnicy chińskiej, tylko w całkiem legalnym więzieniu St. Lazare. Okazało się bowiem, że w jednym z wielkich magazynów paryskich z niezwykle wprawą przywłaszczyła sobie trzy pary jedwabnych „kombinacji“ i skrzętnie ukryła je pod futro. Kradzież spostrzeżono i polecono aresztować złodziejkę. Panna Kaufman obawiała się jednak wyjawic swoje właściwe nazwisko i zawód. W ten sposób pod fałszywym nazwiskiem znalazła się w więzieniu.

Znana jednak ze sprytu policja paryska wykryła tożsamość panny Kaufman na mocy fotografii.

Legenda rozwiązana, panna Dorcia okazała się bardzo prozaiczną kobietą.

Z powyższej afery wpływa nauka:

- 1) dla Chińczyków, — ażeby byli ostrożni w wyborze nauczycielek,
- 2) dla Arabów — ażeby sobie zapamiętali słowa arabskiego uczonego Manowi al Maulida (w r. 821 po nar. Chrystusa Pana),
- 3) dla czasopism wiedeńskich w stylu „Neues Wiener Journal“u, ażeby opisując arabsko-chińskie historie tej czy owej Dory Kaufman — nie określały tego rodzaju okazów, jako „eine Polin“. — Rozumielibyśmy, gdyby ta Dorcia nazywała się Orlicka, Wiślicka lub t. p., ale gdy ona nazywa się „Kaufmann“ to mógł kolega z Nr Wr Journalu wiedzieć o tem, że ta: „eine Polin“ przecież nie jest Polką ani nawet polskiego pochodzenia. O ile ją ktoś określa jako „Warszawiankę“ to pal sześć!

Czytając o awanturach tej czy owej Dory Birnbaum z Wiednia i pisząc na ten temat nie „siązkowalibyśmy nigdy tego balastu na rachunek Niemców wiedeńczyków.

Kozicki.

Komuniści w Polsce zdemaskowani przez.. komunistów!

Lewicowy odłam komunistów polskich (trockiści) wydał onegdaj ulotkę, kolportowaną masowo zwłaszcza w Warszawie, a skierowaną przeciwko komunistycznym posłom wybranym z listy nr. 13. Tytuł tej odezwy brzmi:

„Słowo o wewnętrznych wrogach komunizmu. Do rewolucyjnego polskiego proletariatu miast i wsi“.

Cytujemy z tej odezwy parę charakterystycznych ustępów:

„Stalin nie ogranicza swej kułackiej polityki tylko do Rosji. Stalin trzyma w ręku tak nazwaną polską partję komunistyczną, która rządzi po dyktatorsku, przekupując pieniędzmi, demoralizując.. popierając wyłącznie przekupionego przez siebie Warszawskiego - Warszawskiego.. Stalin popiera byłego petersburskiego chadęka, a obecnie prawowiernego „komunistę“ Sochackiego...

Rewolucyjny proletariatu polski, nie da

się unieść przekupnym agentom Stalina — Warskiemu i Sochackiemu.

O rządach w Rosji czytamy:

„Do rządów dorwali się kom.-prochwo- sty i żaliki rewolucji przed którymi Lenin partję ostrzegał; w czerwonych komisariatach zapanował wszechwładnie kułak i napman...“

Przekupiona przez zagranicznych kapitalistów burżua ja s'alinowska głucha była na.. wezwania opozycji i poszedł na ze- slanie bohater rewolucji komunistycznej. Lew Trocki...“

Jak widać więc trockiści zabrali się do stalinowców i na naszym terenie, wynosząc pod niebiosa znów Lejbę Bronszteina, który przecież też razem z Leninem i Stalinem jechał do Rosji zaplombowanym wagonem.

A no i wśród kanalii istnieją nieporozumienia i niesnaki...

Przygoda awanturnicy żydowskiej w Paryżu

Przed tygodniem doniosły czasopisma paryskie o tajemniczym zniknięciu p-ny Dory Kaufmann — rzekomo uroczej warszawianki, na której cnotę miało dybać dwóch Chińczyków i jeden Arab. Jej narzeczony adwokat warszawski utrzymujący trwałą korespondencję ze swą narzeczoną — według relacji prasy, wskazywał na dwóch Chińczyków jako na tych, którzy Dorę Kaufmann wywieźli w tajemniczy sposób, albowiem w jednym z listów panna Dora zwierzyła się swemu narzeczonemu, że się strasznie boi tych dwóch Chińczyków.

Nie potrzebuję wam chyba dodawać, Kochani Czytelnicy, że ta arabsko-chińsko awantura miała ten skutek, że Bogu ducha winnych Chińczyków aresztowano, a paryskie czasopisma niektóre podawały bliższe szczegóły gwałtów dokonywanych na niej i morderstwa (co jest znowu szkolnym przykładem jak gazety kłamać potrafią, i jak ostrożnym trzeba być, zanim się której u- wierzy. Red.).

A tu tymczasem cała tajemnica została wyświetlona naraz w bardzo zwykły i pro- zaiczny sposób.

Jak czasopisma polskie podają, sprawa przedstawia się tak:

Jednego dnia panna Kaufmann nie wróciła do swego zacisznego pokoiku w pensjonacie p. Lecrivain przy ul. Goofroy w Saint-Hilaire. Kilka dni pokój był nieopa- lony, a niezasłane białe łóżeczko o nieobe-

čności świadczyło o nieobecności czaru- jęcej właścicielki. Ponieważ zaś panna Dorcia miała narzeczonego i to adwokata warszawskiego, więc o powodzie do samobój- stwa nie mogło być mowy, powstała inna

Grecja wydała żydów

z pogranicznych okręgów!

Powodem Komunistyczna agitacja żydów, zagrażająca bezpieczeństwu państwa greckiego.

Organ greckiej komunistycznej partji „Risopastis“ opublikował sensacyjny artykuł o zamierzonym wydaleniu ludności żydowskiej z greckich okręgów pogranicznych. Jest to okólnik greckiego ministra spraw wewnętrznych, który zarządza niezwłoczne podjęcie kroków celem pozbycia się żydów, Turków i Armeńczyków, zamieszkałych w okręgach pogranicznych Grecji, oraz zakazania im podróżowania po tych okręgach niezależnie od tego, czy są oni obywatelami greckimi czy też cudzoziemcami. Rozporządzenie to ma być wykonane w ten sposób, aby nie napot-

kało na żadne trudności z powodu obo- wiązujących traktatów mniejszościowych.

Następnie okólnik wskazuje na roz- szerzenie działalności komunistycznej w Tracji i innych okręgach granicznych. Pod kreślone jest, że ideologja komunistyczna przenika nawet do kół rolników, nauczy- cieli i urzędników państwowych. Propa- ganda ta uprawiana jest najwięcej przez komunistów muzułmańskich, armeńskich i żydowskich, którzy wędrują po kraju ja- ko domokrażcy. Sytuacja staje się jeszcze bardziej poważną z powodu tego, że ko- muniści utrzymują kontakt z komitadżami

bułgarskimi i tureckimi po tamtej stronie granicy. **Usunięcie żydów, Armeńczyków i Turków ze wspomnianych okręgów musi przeto być przeprowadzone z całą surowością.**

Na obszarze objętym przez wymieniony okólnik ludność żydowska znajduje się w 3-ch miastach: w Neo Orestiada mieszka 22 rodziny żydowskie, w Dimatyce 300 i w Dadegaczu 30 rodzin żydowskich.

Oczywiście opublikowanie powyższe-

go tajnego zarządzenia wywołało niesłychaną sensację. Kolonja żydowska w Salonikach (najliczniejsza w całej Grecji) wszczęła interwencję dobrze znanym nam Polakom, sposobem. Alarmy w prasie zagranicznej, groźby i interpelacje. Żydowscy i komunistyczni posłowie w Atenach wnieśli interpelacje.

Jak skończy się interwencja żydowska nie omieszkamy czytelnikom donieść.

Parę życzliwych uwag

pod adresem młodzieży węgierskiej i młodzieży lwowskiej..

Na marginesie ostatnich wypadków na Węgrzech i we Lwowie.

Jeden z naszych działaczy p. St. Kobyliński w swojej broszurze pt. „Sprawa polska a kwestja żydowska” wypowiedział bardzo trafną uwagę, a mianowicie:

„W stosunku do żydów możliwa jest polityka lwia, polityka lisia, polityka strusia i polityka świńska. Ta ostatnia prowadzi i prowadzić będzie zawsze swoich zwolenników do świniobójni. Przedostatnia kończy się również sromotnie. **Dwie pierwsze skombinowane idąc w parze z wytrwałością i konsekwencją muszą doprowadzić do kapitulacji żydów.**”

Ja ze swej strony dodam, że jak doświadczenie ostatnich czasów uczy, wchodzi w modę i polityka burszowska, która swym wyznawcom ani zaszczytu nie przynosi, ani też skutków nie daje odpowiednich.

Rozumiemy dobrze krewkość i szlachetny poryw młodzieży, — ale sposób okazywania go jest pod względem etycznym conajmniej dziwny. Szlachetna młodzież węgierska żyjąc pod wrażeniem, że władza naczelna w ich państwie, ustalona na zasadach etyki chrześcijańskiej przez św. Stefana, apostołskiego króla Węgier, dostała się w ręce takiego łotra jak Bela Kuhn, — widzi w każdym żydzie samego Belę Kuhna, i dość często daje upust swojej niechęci przeciw Semito-chazarom.

Rodzaj i sposób okazywania tej niechęci przynosi więcej szkody młodzieży madyarskiej aniżeli żydowskiej, między którymi powstają „męczennicy”, — wprawdzie męczennicy w obronie lucyperyzmu, ale zawsze męczennicy. Jeżeliby delegacja studentów japońskich, hinduskich, chińskich itp. zapytała studenta węgierskiego: „Dlaczego tych żydów bijecie na uniwersytetach waszych?”, i po otrzymaniu od nich odpowiedzi: „Dla tego, gdyż dzięki im były rządy bolszewickie w naszym kraju” — zwróciłaby im uwagę: „**To temu jesteście w pierwszej linii i wy sami winni, żeście do takiego stanu rzeczy dopuścili!**” — I tu trudnoby tym cudzoziemcom odmówić racji, gdyż tylko dzięki nierozsądkowi hr. Michała Karoly'ego i dzięki brakowi organizacji po prawej stronie węgierskiego społeczeństwa mógł się tam bolszewizm zagnieździć na krótki czas.

Spółczeństwo węgierskie mogło być uznać wszystkich żydów swoich jako cudzoziemców i nie żądać od nich żadnych świadczeń i nie udzielać im żadnych urzędów itp.

Jeżeli się od żydów bierze podatki, których pewna część idzie na cele oświatowe, to powinno im się dozwolić na spokojne procentowe korzystanie z tych praw.

Co innego znowu, jeżeli zdrowym instynktem wiedzioną młodzież, uświadomiona należycie poszłaby do rektorów i grona profesorskiego z prośbą, ażeby studentom żydzi siedzieli w osobnych ławkach oddalonych od ławek studentów-chrześcijan na cztery łokcie, nie utrzymywali z nimi absolutnie żadnych stosunków towarzyskich i zupełnie ich ignorowali, to w tym wypadku gdyby student: Japoń-

czyk, Hindus czy Chińczyk zapytał o powód tego traktowania żydowskich komilitonów, to należałoby mu odpowiedzieć: że dzieje się to dla tego, **ponieważ między nimi jest ogromna liczba wyznawców talmudu i Szulchan Aruchu, gdzie łotrństwo i znikczemnienie stosowane wobec nie-żydów jest wprost nakazem religijnym.**

Gdyby Japończyka, Hindusa, Chińczyka itp. poinformowano, że w r. 1880 odbył się na Węgrzech (o ile mię pamięć nie zawodzi: w Nagyarad) „święty” synod żydowski, na którym uchwalono, że „wobec chrześcijan należy mówić: my się Szulchan Aruchu wyrzekamy, a w rzeczach wistosci jednak musi każdy żyd, na każdym miejscu i w każdym czasie postępować wedle Szulchan Aruchu” — i że tę uchwałę podpisało 94 rabinów, 182 prawników (w tem 16 sędziów), 45 lekarzy i 11.672 innych żydów i że ta uchwała znajduje się w „Leb hai'bri”, drukowanej we Lwowie w r. 1883 — to wówczas Japończyk, Hindus, Chińczyk i każdy inny uzna racjonalność akcji izolowania się od tego rodzaju ludzi.

Jeżeli się ale spytałby: „Dlaczego ich ławki są na cztery łokcie oddalone od waszych” — to wówczas powinno się go poinformować, że dzieje się to dlatego, **ponieważ talmud nakazuje uważać nieżydów, a szczególnie chrześcijan, za stworzenie nieczyste i trzymać się zdala od niego.** Żydówka jak wychodzi z mykwy (rytualnej kąpieli dla żydówek), jeżeli na ulicy spotka goja, musi się z powrotem wrócić wzięć na nowo kąpiel. „Więc jeżeli żydów trzymamy od siebie na cztery łokcie, to powinni oni to raczej za lojalność uważać, aniżeli za chęć gnębienia ich”.

Takie solidnie zorganizowane izolowanie się od żydów będzie z korzyścią dla obydwóch stron. Dla chrześcijan będzie to z korzyścią gdyż wyzbędą się liberalizmu; dla żydów będzie to także z korzyścią, gdyż zobaczą, że są z ich etyką w całym świecie odosobnieni. — Wówczas koniecznością zmuszeni będą musieli albo wrócić do Starego Testamentu a wszystkie talmudy i Szulchanaruchy rzucić do stu tysięcy beczek-furgonów, albo będą musieli wrócić przez Czerwone Morze do Egiptu z powrotem (o ile ich tam zechcą przziąć — przyp. zecera)

Młodzież węgierska powinna być solidnie uświadomiona o niebezpieczeństwie żydowskim, ażeby solidnie się zorientować, solidnie zorganizować i solidną akcją rozpocząć.

Życzę jej spokoju i skupienia, ażeby wzmacniając się na duchu i na ciele była gotowa na zew:

Talpra Magyar! hi a haza!

Itt az idő! most vagy soha

skupić się około korony św. Stefana apostołskiego króla Węgier.

A teraz przejdźmy po kolei i do przykrych zajęć na naszym uniwersytecie we Lwowie. Przyszło do awantur! — dla czego? bo żydzi w czasie wyborów solidnie

skupili i wyprowadzili ze Lwowa dwóch posłów!

Rozumiem, że w czasie zamieszek może przyjść do awantur, rozumiem, że w czasie rewolty — jeżeli władze bezpieczeństwa nie podolają — mogą i obywatela zorganizować się i zabrać się do robienia porządku, to wówczas można każdym na sabotażu przyłapanym (żyd lub swój) najbliższą ławarnię udekorować, a następnie donieść o tem władzy bezpieczeństwa z dokładnym podaniem świadków i okoliczności. W takim razie stosuje się zasada: vim vi repellere. (Gwałt odeprzeć gwałtem). Więc gdyby żydzi byli gwałtem przeszkadzali katolikim wyborcom, udać się na głosowanie, — to w takim razie byłoby użycie przeciw gwałtu słuszne. Ale że oni katolikom nie przeszkadzali iść do urny wyborczej, głosować na katolickich kandydatów, a natomiast poszli w spokoju i głosowali na swoich; — czy jest to dowód do użycia przemocy? Czyli innymi słowy: jeżeli uczeń katolik trafiłby się hebes, i leniuch, zaś uczeń żyd byłby pilny, to uczeń-hebes ma swoją złą notę odbijać na żydzie? — Zdaje mi się, że nie.

W ostatnim numerze wspomniałem, że skuteczność każdej akcji równa się iloczynowi z liczby wyrażającej wielkość masy pomnożonej przez szybkość ruchu. Ale pod słowem „ruch” należy rozumieć akcję: 1) celową, 2) planową i wykalkulowaną, 3) według planu nakazaną, 4) i w czasie wykonywania kontrolowaną.

Gdyby byli katolicy we Lwowie solidnie się przygotowali do wyborów, powinni byli zmobilizować młodzież, któraby na tydzień przed wyborami była wszystkich mieszkańców każdej ulicy przeszła przypominając im obowiązek jawienia się przy urnie.

Tego nie zrobiono. Wynik wyborów wypadł niżej kalkulacji. Młodzież oburzona idzie na ulicę i wyraża swego oburzenia kieruje, ale pod fałszywym adresem.

To postaci rzeczy nie zmienia i zmienić nie może, więc: nadaremnie Kropiciel dąsa się i miota.

Studenci lwowscy rozpoczynając demonstracje na uniwersytecie we Lwowie, powinni byli sobie uprzytomnić ten moment, że wyruszenie ich z poza murów uniwersyteckich na ulicę może wywołać odruch psychiczny i u podmiejskich mas, które zamiast uzasadnionego uprzedzenia do etyki wyznawanej przez żydów, — zaczną jedynie w swoisty tym sferom sposób okazywać ślepią i głupią nienawiść uwydatniającą się w napadaniu każdego żyda na ulicy w wybijaniu szyb i t. p. i t. p.

A teraz zapytuję was wszystkich kochani Czytelnicy: Gdyby w czasie takiego wybijania szyb, jakie miało miejsce po demonstracji młodzieży, zaczęły męty na swój sposób okazywać niechęć do żydów — gdyby tak kamień wrzucony w okno dziecko skaleczył, jakiego staruszka lub kogokolwiek trafił i uszkodził, czy toby przyczyniło się do naprawienia błędu, popełnionego przez lenistwo naszych wyborców? Taki, który rzuca kamieniem w cudze okno — chociażby w żydowskie — musi sobie uprzytomnić, że w tej izbie mieszkają ludzie, którzy może zupełnie są niewinni, że mogą się znajdować ludzie starzy, chorzy, lub dzieci; — Więc gdzie tu sumienie? gdzie sens?

Jeżeli talmud nakazuje uważać gojów za bydło, to nie można się temu dziwić albowiem jak już kilka razy wskazałem na to, że jest on karmą dla takiej duchowej nie rogaczyny, jak są talmudyści. Ale nam także Ewangelja św. uważa wszystkich ludzi za bliźnich. Więc i talmudyści są naszymi bliźnimi, jakkolwiek wyrodnymi bliźnimi, ale zawsze bliźnimi.

Dlatego awantury były nonsensem, który można jeszcze w ten sposób naprawić, że niech młodzież ze spisu wyborców we Lwowie (miasto) ustali tych, którzy w wyborach udziału nie brali, a my ich stopniowo w każdym numerze po kilkadziesiąt nazwisk będziemy wymieniać, a przede wszystkim solidnie zorganizować akcję „swój do swego po swoje”.

Jan Kozicki

uczestnik obrony Lwowa, z załogi szkoły Sienkiewicza.

Schwarzbartha nie chcą w Palestynie ani w Syrii

Oslawiony zabójca Atamana Petlury Sralom Schwarzbart, jak donosiliśmy wrybieral się do Palestyny aby tam osiąść na stałe. Schwarzbart przybył już do Bejrutu w Syrii, tymczasem w ostatniej chwili władze angielskie sprzeciwiły się jego wjazdowi do Palestyny. Nie pomogły interwencje nawet wysoko postawionych osobistości żydowskich. Anglicy nie chcą mieć w swym mandatowym kraju ludzi podejrzanych, bardzo blisko stojących bolszewizmu. Równocześnie zaś władze francuskie nie zezwoliły mu na dalsze przedłużenie pobytu w Bejrucie. Wobec tego chcąc nie chcąc, musi „bohater” żydowski wracać do Francji, gdzie będzie musiał ciągle żyć w obawie ze strony Ukraińców.

Zyd Citroen recte Cytryn wstydzi się swego żydostwa.

W Warszawie przebywa obecnie znany milioner automobilowy z Paryża Citroen.

Przybył on do Polski na zaproszenie ambasadora francuskiego p. Laroche, aby być obecnym na wyświetleniu specjalnego filmu „Citroen”, przedstawiającego podróż króla Alberta belgijskiego samochodem przez Saharę. Citroen jest z pochodzenia żydem. Ojciec jego mieszkał w Białymstoku i nazywał się Cytryn. Do Citroena zgłosił się w Warszawie pewien dziennikarz żydowski z prośbą o wywiad P. Citroen miał atoli za pośrednictwem swego szwagra finansisty Goldfedera z Warszawy udzielić wywiadu współpracownikowi „Kurjera Warszawskiego”, a przez omyłkę przyjął dziennikarza żydowskiego. Oświadczył on, iż **nie jest żydem, iż jest Francuzem, że we Francji niema kwestji żydowskiej i t. d.** Wogóle Citroen nie mógł się uspokoić że zamiast przedstawiciela „Kurjera Warszawskiego” — zabłądził do niego przedstawiciel pisma żydowskiego.

KLEMENS JUNOSZA.

Czarne błoto.

PAJĄKI WIEJSKIE.

Powieść.

Pod „Zielonym łabędziem” pani Małka przyjmowała gości. Przyjechał dzierżawca z Zatracańca, bohater chwili, o którego majątku mówiono już głośno w całej okolicy.

Piękna gospodyni powitała go nader uprzejmie. Aj, taki gość, taki gość! Dawno już Pana nie widziałam. Co Pan tak długo robił w Warszawie.

— A Pani tęskniła?

— Dlaczego ja miałam tęsknić? Może tęskniłam, może nie tęskniłam.

— Chciałbym jednak wiedzieć.

— Och zawsze Pan chce wiedzieć za dużo, Pan zanadto ciekawym jest.

— A Pani skryta.

— Małka westchnęła i odrzekła po chwili:

— Proszę Pana nie można mówić wszystkiego co się myśli...

— A gdybym bardzo, ale to bardzo prosił?

— Co Panu z tego przyjdzie? Czy pan wczoraj powrócił z Warszawy?

— Tak.

— Bardzo się o Pana dopytywali.

— O mnie?

— Ach cała okolica tylko o Panu mówi, o Pańskim szczęściu, o pańskim majątku. —

Krzyż i Korona.

Jeden z najwybitniejszych polskich heraldyków prof. Dr. Marjan Gumowski, dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu zamieszcza w warszawskiej „Gazecie Porannej dawniej 2 grosze” aktualny artykuł fachowy, który ponieżej w całości podajemy:

Od dłuższego czasu zasypywany jestem pytaniami, dlaczego niema krzyża na **dzisiejszem godle państwowem?**

Rzecz cała sprowadza się do najzwyczajszego faktu, że artysta, którego projekt orla polskiego został ostatecznie zaakceptowany, wyrysował na tym orle inną niż dawniej koronę i to taką, na której już krzyża nie mógł umieścić. Nie mógł zaś nie dlatego, jakoby nie chciał, ale dlatego, że ze względów kompozycyjnych na krzyż w takiej koronie nie miał miejsca.

Należy bowiem zdać sobie sprawę, że nie wszystkie korony mają i muszą mieć krzyż na sobie. Korony bowiem średniowieczne od góry otwarte krzyża takiego nie mają, bo go mieć nie mogą, korony zaś barokowe, sklepione z jednym lub dwoma pałkami na sobie krzyż taki noszą na samym środku, chociaż nie zawsze. Wiadomo, że w Polsce taką właściwą koroną koronacyjną królów polskich, która była zarazem świętem insygnium koronnem, była korona Łokietkowa sprawiona do koronacji w 1320 r. i używana przez wszystkich następnych królów aż do Stan. Augusta włącznie. Otóż korona ta, złota i kamieniami ozdobiona była dziełem sztuki gotyckiej i złożona była z obręczy i kilku linii gotyckich dokoła. Przechowana w skarbcu koronnym na Wawelu stała się w r. 1796 pastwą grabieży Prusaków i uwieziona do Berlina, przetopiona została w końcu na złoto i monetę.

Tę najważniejszą dla nas i całej poruszanej kwestji koronę znamy z licznych obrazów Bacciarellego, na których król występuje w stroju koronacyjnym. Nie znajdziemy na niej krzyża, z powodu, że on się nie komponował, nie było dla niego miejsca między liljami, byłby raził. **Ludzie byli wówczas daleko pobożniejsi niż dzisiaj, a jednak twórca tej korony odczuwał, że przy takiej kompozycji umieszczenie krzy-**

ża byłoby czysto ze względów artystycznych niewłaściwym.

To samo co przy koronie Łokietkowej, widzimy przy koronie św. Wacława w Pradze, przy koronie wykonanej w 1914 r. dziś w skarbcu na Wawelu, albo przy tych koronach fantastycznych zresztą, jakie artyści włożyli na głowę królom w ich sarkofagach w katedrze na Wawelu, jak Wł. Łokietka, Kazimierza Jagiellończyka etc. Nigdzie nie znajdujemy krzyża, gdyż korony te były gotyckie i otwarte. A **przecież wiek XIV i XV, to czasy daleko większej pobożności niż dzisiaj.**

Jest jedna korona otwarta i pseudo-gotycka, z krzyżem, mianowicie dziś używana na naszej monecie zdawkowej, niklowej i miedzianej, na orle, który jak wszyscy przyznają do pięknej nie należy. Nie chcę tutaj osądzać artysty, który takiego orla skomponował i komisji, która taki rysunek przyjęła, ale zaznaczyć muszę, że korona, jak i cały orzeł jest trochę, delikatnie się wyraziwszy, figlarny, krzyżyk bowiem korony wypada mu nad uchem a nie nad czołem orła.

Krzyż na koronie może być, albo nad czołem, albo na szczycie korony. Na froncie mają go dawne korony bizantyjskie n. p. korona cesarska niemiecka, korona węgierska św. Szczepana etc. i z pewnością miały go korony naszych monarchów, jak Bolesława Chrobrego i Bolesława Śmiałego. Krzyż na szczycie noszą zaś korony naturalnie sklepione z pałkami u góry i to w ten sposób zwykle, że na skrzyżowaniu tych jałaków umieszczone zwykle bywa jabłko królewskie, a na nim krzyżyk. Taką jest n. p. korona cesarska austriacka, lub napoleońska, korony królewskie pruska, saska bawarska etc.

Podobny kształt miały w Polsce liczne korony ceremonialne, sprawiane dla króla, lub królowej w rozmaitych czasach od XVI wieku począwszy, korona bowiem prawdziwa Łokietka używana była bardzo rzadko, czasem tylko do koronacji, natomiast przy licznych uroczystościach dawano królowi inną koronę, świeżo zrobioną i do głowy króla dostosowaną. Były czasy, że w skarbie takich ceremonialnych koron było kilka, były i inne ciężkie dla Polski czasy, że

domo, że my nie jeden rachunek mamy, a nawet prawdę powiedziawszy, wszystkie nasze rachunki są, dość dawne. Ale Pan zna naszą delikatność, Panowie, że my nie jesteśmy ludzie uprzykrzeni, my czekamy czasu.

— Ech, ba Pani zaraz o rachunkach!

— Przecież ja nie zaczęłam Pan sam...

— Tak, lecz na te rachunki, o jakich Pani myśli, czas jeszcze. Tymczasem chcę załatwić inne...

— Inne? Czy oprócz rozmaitych mamy jeszcze inne...

— Czyżby Pani zapomniała, że popsulem bransoletkę?

— Pamiętam — odrzekła z westchnieniem. — Pan lubi czasem także żartowanie co nie wypada... Wtenczas zrobił mi Pan szkodę.

— Ech głupstwo! Kazałem naprawić i bransoletka wygląda teraz jak nowa. Niech się pani przekona.

— To mówiąc, wydobyl z kieszeni eleganckie pudełeczko i otworzył je. Na tle ponsowego atlasu, świeciła się nowa, dość gustowna bransoletka, ozdobiona kilkoma kamieniami. Małka jednym rzutem oka oceniła, że bransoletka ta trzy razy warta od owej niży uszkodzonej.

— Cóż ładna! — Bardzo ładna! — szepnęła, pochylając się nad pudełkiem, a oczy jej błysnęły. — Bardzo ładna! Pan ma gust, doprawdy!

— Widziałas urodziwszą?

(C. d. n.).

Mówi i zazdrości i jak zazdrości! Na moje sumienie, Pan jest teraz pierwszą osobą w naszych stronach, pierwszym kawalerem. Wszyscy ojcowie, którzy mają córki na wydaniu dopytują się o Pana. Co dziwnego, przecież Pan teraz bogacz jest...

Młody człowiek uśmiechnął się kwaskowato.

— Zapewne rzekł.

— Oj, panowie, bogactwo to jest wielkie szczęście, my teraz o tem pomówimy. Tymczasem zapewne jest Pan głodny?

— Rzeczywiście.

— Jest szczupak! Jaki szczupak! Mało kiedy się trafi taka sztuka. — Było co widzieć... śliczny kawałek ryby! Niech Pan pozwoli do sali, zaraz będzie podane. Wino mam także rarytne, kupione przy okazji. Żeby nasz hrabia nie mieszkał za granicą, tylko tu w swoich dobrach, zabrałby wszystko to wino co do jednej butelki. On się zna, jego ojciec od mojego dziecka zawsze wino kupował.

Tak zachwalając swój towar, rozwodząc się nad piękną tradycją o przodkach, którzy z magnatami handlowali i mieli nadzwyczajne delicje w swoich piwnicach, pani Małka krzątała się znosząc talerze i flaszki.

Młody człowiek szybko załatwił się ze śniadaniem i zapaliwszy papierosa rzekł:

— Teraz musimy uregulować pewien dawny rachunek.

— Owszem, ale który? Przecież Panu wia

korony te szły do Gdańska na zastaw, by zasilić pustą kasę państwową.

Korony te nosiły zatem krzyż na szczycie, ale dlatego, że w ten sposób były zbudowane, że były sklezione i prosiły się o zakończenie, a takim najodpowiedniejszym zakończeniem był właśnie krzyżyk. Nie był to jednak szczegół konieczny. N. p. na koronie Augusta III, którą niedawno wydostało z Dreżna Muzeum Narodowe w Warszawie do swoich zbiorów, niema tego krzyża, mimo, że korona jest skleciona i zamknięta.

A zatem krzyż o który dziś ni, którzy tak zaciekle prowadzą kampanję, nie jest przy koronie szczegółem koniecznym, lecz zależy od tego, w jaki sposób korona jest zbudowana, czy jest otwarta czy zamknięta, gotycka czy barokowa. Jest rzeczą jasną, że koronę gotycką umieszcza się na orle gotyckim, barokową na orle barokowym. Tak, jak raziłaby nas korona gotycka na tym orle, który zdobi dziś nasze monety srebrne, tak na odwrót niewłaściwym było by dawać koronę sklecioną i barokową na orla najnowszego typu, jaki niedawno został zatwierdzony i przyjęty. Orzeł ten ma formy zbliżone do gotyckich i tylko gotycką otwartą koronę może nosić. Nie można zaś drugi raz dopuszczać do tak humorystycznego szczegółu, aby ten orzeł miał krzyżyk nad uchem. **Ani krzyż, ani orzeł na to nie zasługuje.**

D. M. Gumowski.

Wieczór kompozytorski St. Niewiadomskiego.

W ostatnich czasach, zarówno stolica, jak i Lwów, to najmuzykalniejsze miasto Polski, obchodziły uroczystymi wieczorami czterdziestolecie artystycznej działalności **Stanisława Niewiadomskiego**, najwybitniejszego z pośród współczesnych pieśniarzy polskich. Znakomity muzyk, świetny kompozytor, doskonały znawca krytyk i estetyk, pracuje dotąd — mimo sędziwego wieku — na wszystkich polach działalności muzycznej. Zajmuje stanowisko profesora warszawskiego konserwatorium, od chwili zmartwychwstania Ojczyzny. Przedtem stał na analogicznym posterunku we Lwowie.

Obchód krakowski odbył się staraniem „Polskiego Związku muzyczno-pedagogicznego”, urządzony przez „Szkołę śpiewu prof. St. Bursy”, jednego z najwybitniejszych dziś polskich nauczycieli śpiewu — w pięknej, niedawno do użytku Krakowian oddanej sali Wł. Bolońskiego w Pałacu Spiskim, zaadoptowanej estetycznie a mogącej pomieścić z górą trzystu słuchaczy.

Program wieczoru, ujęty w ramy produkcji choralnych, przyniósł prelekcję prof. Bursy — jak wiadomo świetnego prelegenta — w ciągu której wykonano szereg najpiękniejszych pieśni Niewiadomskiego. W przemówieniu swem, utrzymanem we formie wykładowej, dał prof. Bursa syntezę pieśniarskiej twórczości Niewiadomskiego i wskazał, na jej szczeropolski charakter, urobiony na motywach swoistego folkloru. Folklor ten, oprócz zabarwienia ogólnego, daje frazy, chwytające za serce każdego słuchacza, uzupełniają go bowiem w bogatej mierze, sentyment i **charme**, zdradzający w autorze duszę muzyka, pełnego szczerości uczuć i natchnienia.

Pieśni Niewiadomskiego są objawami najszczerzej potrzeby uzewnętrznienia się muzyka-poety, w którego duszy powstają obrazy świetlane, jasno obrazujące jego „myśli przedzę i uczuć kwiaty”, poczęte w konieczności wypowiedzenia się, w przeciwieństwie do wypowiedzin mózgowych, nowoczesnych twórców, zapatrzonych w **wiedeńsko-żydowskich** modernistów a pragnących brak inwencji zastąpić hałaśliwymi — w swej pretensjonalności — kombinacjami harmonicznymi oraz niezwykłością interwałów.

To też po największym pieśniarzu pol-

skim Moniuszce, żaden z pieśniarzy naszych — niewylączając Galla — nie stał na tej wyżynie i nie zdobył serc polskich tak, jak to uczynił Niewiadomski, tem więcej, że utwory jego posiadają skończenie wytworną formę i wdzięk w muzycznym opracowaniu.

Wywodom prof. St. Bursy przysłuchiwała się — wypełniona uczestnikami artystycznymi — sala, ze skupioną uwagą, do czego w znacznej mierze przyczyniło się dozażne, zawsze doskonałe wykonanie ilustracji pieśniarskich. — Parę pieśni odśpiewał sam prelegent prof. Bursa, którego piękny głos o ciepłym dźwięku, nic nie stracił na swej świeżości oraz krasie, mimo tyloletniej pracy w zawodzie pedagogicznym i poważnego wieku. Oklaskiwano też serdecznie starego śpiewaka, cieszącego się wielką sympatją w mieście i kraju.

Huragany oklasków zaś dostały się w udziale p. **Miłosławie Dołężance**, wysoce dystyngowanej śpiewaczce i pieśniarce, niegdys uczennicy prof. St. Bursy, dziś sa modzielnie pracującej muzycze. Przepiękny sopran artystyki, o bijącej czystości dźwięku tudzież intonacji, wspaniałe dykcja, głębokie odczucie poetyckiej tre-

ści piosnek i nadanie im odpowiedniego nastroju, zdradzają śpiewacki talent z Bożej łaski tudzież poważne studia muzyczne i techniczne.

Obok tej artystyki zaprodukowała się uczennica, daleko posunięta w rozwoju technicznym, pięknego swego materiału sopranowego — p. **I. Federówna**. Wykonanie kilku pieśni świadczyło dodatnio o pięknie zapowiadającym się talenciku. — Również uzdolniony baryton p. **A. Sala-wa**, poprawnym zaśpiewaniem dwu pieśni z „Jaśkowej doli” i „Maków”, przedstawił się niezwykle korzystnie.

Niemalą atrakcją wieczoru był występ zespołu choralnego, uczniów prof. Bursy. Nieliczny ten — ledwie trzydzieści kilka głosów liczący — chórek, przedstawił się bardzo pięknie. Bogaty dźwięk, doskonale ustawionych głosów, o dużej jednolitości brzmienia, wyrazista dykcja, spistość tonu, będąca zrównoważeniem kolorystyki dźwięku, stawiają produkcję tego zespołu bardzo wysoko, zwłaszcza w kierunku dynamiki oraz efektów technicznych, w których użyciu jest prof. Bura doświadczonym estetykiem. Akompaniament prof. Lipskiego dopełniał artystycznej całości.

Dr. Z. Chr.

Dla pieniędzy milioner żydowski dopuszcza się zbrodni!

Znanym jest powszechnie żydowski kult złotego cielca. Dla pieniędzy potrafi żyd tał mudysta sprzedać każdego, stać się szpiegiem zbrodniarzem i t. d.

Obecnie zrów mamy do zanotowania fakt taki miał miejsce właśnie w Stanach Zjednoczonych. Oto w mieście Watterbury wybuchł niedawno wielki pożar, podczas którego zginęło w płomieniach **dwoje dzieci chrześcijańskich, o az jeden żyd w starszym wieku**. Po ugaszeniu pożaru stwierdzono, że powstał on **wskutek podpalenia**. Dom ten należał do bogatego żyda Louis Leopolda. Przy zmarłym w płomieniach niejakim Jakóbie Weisie znaleziono niezbitte dowody, stwierdzające, że był on sprawcą pożaru. W toku dochodzenia stwierdzono, że również inny żyd Moris Szelnic, który został ciężko poparzony podczas pożaru, przyczynił się do tego wybuchu pożaru. Szelnic przyznał się do winy i zeznał, że on oraz zmarły Weis dokonali podpalenia

wskutek **namowy właściciela domu Leopolda, który przyrzekł im 500 dolarów za dokonanie tego czynu**. Na skutek tych zeznań Leopold już **kilkakrotnie odbierał u towarzyszy asekuracyjnych większe kwoty na skutek pożarów w jego domu**. Leopold jest zamożnym człowiekiem o majątku wynoszącym przeszło 100 000 dolarów.

Oburzenie wśród ludności Watterburg było tak wielkie, że należało przedsięwziąć środki celem zapobieżenia **złinczowania Leopolda**, który znajduje się w więzieniu. Prawdziwe nazwisko żyda Leopolda jest Nachimowski. Pochodzi on z Wilna, skąd jako 16-letni wyemigrował do Ameryki, gdzie pracował na początku w fabryce, z czasem zaś dorobił się dużego majątku.

Żydowski jednak kult złotego cielca i niepowszymana żądza dalszego bogactwa nie popchnęły go wreszcie w objęcia zbrodni.

Niemiecki „Drang nach Osten”

i ich sukces w czasie ostatnich wyborów.

Do bezspornych zwycięzców przy wyborach do Sejmu należą przedewszystkiem Niemcy. Występowali oni na dwóch listach: bloku mniejszości narodowej i socjalistycznej.

PPS. przeprowadziła jednego posła niemieckiego, socjalistę Kroniga z okręgu Łódź-miasto, drugi zaś mandat socjalisty niemieckiego p. Zerzego przypadnie z listy państwowej.

Najwięcej mandatów niemieckich przy pada z listy mniejszości. Tu uderzała szczególnie dwa fakty: **niewątpliwy sukces niemiecki w dzielnicach zachodnich i wybór Niemca w Małopolsce**.

W Małopolsce mieszka około 120 tysięcy Niemców, chowanvch w atmosferze kultury polskiej, jakkolwiek zachowujących swoją samowiedzę narodową. Miejscowi Niemcy podczas walk polsko-ukraińskich zachowywali naogół neutralność, ale za to Niemcy austriaccy zapisani są bardzo krwawo w pamięci społeczeństwa polskiego. Oficerowie austriaccy często byli instruktorami armii ruskiej. I oto takiego instruktora, kapitana Langa, Ukraińcy wysunęli w powiecie lwowskim i przeprowadzili go do Sejmu. Jest to czyn

wybitnie polityczny a w stosunku do społeczeństwa polskiego typowo prowokacyjny.

W woj. zachodnich zamiast dotychczasowych 8 mandatów Niemcy zdobyli 13, a to w Wielkopolsce 4 zamiast 2, na Pomorzu 3 zamiast 1, a na Śląsku 6 zamiast 5. Co gorsza: ilość głosów niemieckich wzrosła z 100.517 do 176.830, a więc o przeszło 75 proc.

Przytoczmy kilka słów: w okręgu Królewska Huta zamiast 38.942 głosów otrzymali teraz Niemcy 70.899; w okręgu Katowice zamiast 37.364 otrzymali 56.485; w okręgu Cieszyńskim zamiast 21.211 otrzymali 49.446, w okręgu Bydgoskim za miast 32.454 otrzymali 35.352; w okręgu Tczewskim otrzymali 17.778 zamiast — 13.015; w okręgu Grudziądzkim 27.316 za miast 23.698; w okręgu Toruńskim 19.161 zamiast 15.240.

To są fakty, nad którymi każdy obywatel musi się bardzo poważnie zastanowić.

A równocześnie wraz z tym sukcesem niemieckim w czasie wyborów idą ich sukcesy w dziedzinie opanowywania ziemi polskiej.

I tak w latach 1926-1927 przeszło na Pomorzu z rąk polskich w niemieckie 145 posiadłości (przeszło 2000 hektarów) oraz 35 nieruchomości miejskich. W Wielkopolsce Niemcy wykupili w tym samym czasie 142 nieruchomości.

Wobec ostatnich ich sukcesów wyborczych liczyć się należy z ewentualną dalszą systematyczną akcją wykupywania polskiego stanu posiadania przez Niemców i to właśnie na tym najbardziej zagrożonym terenie naszych ziem zachodnich

Charakterystyczne, iż nabywcami ziemi są w wielu wypadkach ludzie słabi finansowo, znajdujący jednak wydatną pomoc pieniężną ze strony zagranicznych (niemiecko-holenderskich) instytucji kredytowych. W tej akcji subsydiowania, jak istnieją dowody (wspomina o tem „Dziennik Poznański”), biorą udział nawet niemieckie placówki konsularne w Polsce, utrudniając koloniście w razie sprzedaży wyjazd z Polski a dostarczając mu równo części sum potrzebnych na kupno innych nieruchomości. Na ten cel przeznaczone są specjalne długoterminowe kredyty hipoteczne. Dla zamaskowania właściwego źródła płyną one drogą przez banki gdańskie i holenderskie. Do dnia 1 marca 1927 udzielono w Poznańskiem i na Pomorzu pożyczek o pochodzeniu zagranicznym na łączną sumę 43.491.258 złotych. Tak się dzieje obecnie gdy sprawa wolnego osiedlenia się Niemców w Polsce nie jest jeszcze załatwiona. A przecież już teraz penetracja niemiecka na naszych ziemiach zachodnich jest bardzo silna.

Na ten fakt winno całe nasze społeczeństwo zwrócić baczną uwagę.

Niemiecki „Drang nach Osten” zadokumentowany ich sukcesem w ostatnich wyborach — staje się żywą, realną zgrozą, zagrożającą polskości naszych ziem zachodnich.

Osławiona solidarność

żydowską djabli wzięli!

Rozłam wśród sjonistów wiedeńskich.

Osławiona solidarność żydowska poczyną psuć się. Już przy wyborach ostatnich byliśmy świadkami niesłuchania zaciętej kampanii prasowej choćby nie mówiąc już o fizycznej (rękoczyn, napady, pobicia i t. d.) pomiędzy sjonistami a ortodoksami.

Obecnie znów z wielkim żalem donosi prasa żydowska, iż we Wiedniu w łonie samej organizacji sjonistycznej wybuchł kryzys.

I tak z powodu wielkiej rozbieżności zdań w organizacji sjonistycznej Austrii odnośnie dalszej taktyki względem obecnej większości wiedeńskiej gminy żydowskiej w związku z odrzuceniem projektu o powszechnym prawie wyborczym inż. Stricker i Dr. Flaschkes złożyli swoje mandaty w zarządzie gminy żydowskiej w Wiedniu. Wobec tego kryzys organizacji sjonistycznej Austrii zaostriżył się ponownie. Sjonisci radykalni domagają się systematycznej akcji zwalczania asymilacji, która wzmogła się ostatnio, szczególnie zaś w związku z nadchodzącymi nowymi wyborami do wiedeńskiej gminy żydowskiej (w m. październiku 1928 r.) Sjonisci radykalni żądają, aby platforma wyborcza stała na gruncie powszechnego prawa wyborczego, demokracji i nacjonalizacji gminy żydowskiej. Również sjonisci-rewizjoniści stoją na tym samym stanowisku.

Lecz i w klubie radykalnych sjonistów wybuchł częściowy kryzys, ponieważ szczególnie członkowie mieli podobno działać wbrew uchwałom klubu. Na ostatnim posiedzeniu klubu radykalnych sjonistów uchwalono wykluczyć z frakcji Dra Goldhammera, Dra Loewenherza i Dra Gelbera.

Tak to osławiona solidarność żydowską djabli wzięli! A może strefniła się?!

Przymusowy spoczynek niedzielny w Anglii.

W parlamencie angielskim ogłoszony będzie wkrótce projekt ustawy o przymusowym odpoczynku niedzielnym.

Inicjatywa tego projektu powstała w zrzeczeniu stowarzyszeń kupców kolonialnych, które w m. wrześniu r. ub. opracowało odnośny projekt i rozesłało do różnych organizacji religijnych i kupieckich z prośbą o wyrażenie swojej opinii w tej sprawie. W procesie tym wprowadzone zostały różne poprawki i obecnie projekt ustawy w jego ostatecznej formie ma być zgłoszony w parlamencie. Według tego projektu wszystkie sklepy i przedsiębiorstwa z wyjątkiem kilku sklepów mogą być otwarte tylko przez kilka godzin w niedzielę rano.

Jak donosi „Manchester Guardian”, w Manchesterze czynnych jest w niedzielę wiele sklepów i przedsiębiorstw. W Kensington 95 proc. wszystkich sklepów otwartych jest w niedzielę, w Chelsea i w Westminster 90 proc. Przymusowy odpoczynek wprowadzony został w Anglii na mocy ustawy z r. 1677, która przewiduje karę grzywny w wysokości 5 szylingów za niezamykanie sklepów w niedzielę. Ustawa ta jednak nie jest przestrzegana już od wielu lat i dlatego kupcy angielscy domagają się jej ponownego ustawowego przestrzegania.

A u nas żydzi — jak wiadomo — czynią wszelkie starania, by spoczynek niedzielny znieść.

„Będziecie się musieli poddać”, woła żyd do Polaków w Kasie Chorych!

Osławiona gospodarka Kas Chorych, wyleżąca gardłem i pracownikom i pracodawcom zaprzata ustawicznie opinii całego społeczeństwa, które głośno domaga się już od dłuższego czasu sanacji tej tak ważnej i tak niesłuchanej potrzeby instytucji, która jednak w rękach żydów, szabesgojów i partyjników przekształca się coraz bardziej we wszystko tylko nie w lecznicę chorych.

Obecnie mamy znów do zanotowania fakt rozzuchwalenia się żydostwa w Kasie Chorych. Oto, jak donosi żargonówka warszawska „Folkscajtung” na posiedzeniu rady „chorej kasy” w Warszawie wołał żyd Zygelbaum:

„Nietylko w radzie Kasy Chorych powinno się swobodnie przemawiać w żargonie, lecz w całej działalności(!) Kasy Chorych żargon powinien być równouprawniony”.

A gdy Polacy oponowali naturalnie, to żyd wytoczył „argument”:

— „Będziecie musieli się poddać”

Hola, panie Zygelbaum, czy przypadkiem nie wypił pan za dużo szabasówki i wydaje się panu, żeś w Bolszewji lub „autonomicznej żydowskiej republice” na Ukrainie?!

Czy krawatka jest przesądem „byrzuazyjnym”?

Wszystkie dzienniki sowieckie z „Prawdą” na czele rozpisują się na poważny temat: czy noszenie krawatki jest lub nie przesądem burżuazyjnym? Młodzież komunistyczna interesuje się żywo tym problemem. Zdania są podzielone: jedni krytykują krawat bez litości. I tak pewien młody komunista pisze: „Najpierw robotnik włoży krawat, później pójdzie do kina, później kupi klatkę z kanarkiem, nauczy się modnych tańców, a w końcu będzie straconym dla pracy partyjnej”. Ma również krawat i licznych obrońców. Jeden z nich pisze, że Karol Marx jest przedstawiony na wszystkich swych fotografiach w krawacie, oraz że sam Lenin nosił krawaty.

(Możeby u nas wypowiedział się w tej kwestji p. Witos? — przyw. zecera).

Ważna wiadomość dla starających się o koncesje

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło — że w przypadku, kiedy w obrębie Izby skarbowej nie ma inwalidów ociemniałych, ani też innych 100 proc. inwalidów, należy wolne miejsca na koncesję, opróżnione wskutek dokonanej rewizji, obsadzać innymi, ciężko uszkodzonymi inwalidami wojen-

nyimi, o mniejszej niż 100 procent utracie zdolności do pracy. W braku kandydatów do koncesji z kół ciężko uszkodzanych inwalidów wojennych — mogą być koncesje nadawane także ciężko uszkodzonym inwalidom wojennym, jak również innym osobom uprzywilejowanym — wedle uznania Izby skarbowej. Gdyby po upływie ustalonego terminu przedsiębiorstwo nie było uruchomione, Izba skarbowa uprawniona jest nadać koncesję osobie nieuprzywilejowanej zawodowo wykwalifikowanej, przede wszystkim zaś osobom z pomiędzy miejscowych byłych koncesjonariuszów, którym koncesję cofnięto w skutek rewizji.

Wśród żydów.

Dwa nowe autonomiczne okręgi żydowskie na Ukrainie? Główny urząd państwowy dla spraw mniejszości narodowych przy rządzie Ukrainy sowieckiej rozpatruje obecnie projekt utworzenia w ciągu przyszłego roku dwóch nowych żydowskich okręgów autonomicznych, obejmujących obszary, na których koncentrują się kolonie żydowskie na Ukrainie. Sprawa ta zostanie ostatecznie zadecydowana przez ukraiński centralny komitet wykonawczy.

Głód i nędza wśród kolonistów żydowskich w Rosji. „Times” ogłasza list otrzymany od 22 kolonistów żydowskich z kolonii Stalin w okręgu odeskim. Zaznaczają oni, że z powodu nieurodzajów znajdują się w wielkiej nędzy i że o ile nie będzie okazana pomoc, grozi im śmierć głodowa.

Ustawa o numerus clausus przyjęta na Węgrzech. Senat węgierski przyjął większością trzech głosów w drugim czytaniu projekt ustawy o numerus clausus. Ustawa zostanie przedstawiona do aprobaty regentowi Horty'emu.

Samobójstwo syna rabina. Onegdaj w nocy zamieszkały w Warszawie w domu przy ul. Grochowskiej syn rabina 19-letni Hersz Nomberg w celu samobójczym wyskoczył z okna 4 piętra, ponosząc śmierć na miejscu. Tragiczny zgon Momberga wywołał wielkie poruszenie wśród szerokich rzesz ludności żydowskiej i jest żywo komentowany szczególnie przez religijnych żydów. Powodem samobójstwa, według przypuszczeń, były nieporozumienia z ojcem na tle zgonu matki.

Pierwsza żydówka sędzią w Niemczech. Pisma żydowskie donoszą z tryumfem, że asesorka sądowa Dr. Braunowa, żydówka o przekonaniach religijnych brała udział w posiedzeniu wielkiego sądu przysięgłych we Frankfurcie, pełniąc funkcję sędziego i odziana w urzędowy strój sędziowski.

Sanatorjum dla żydów gruźliczo chorych powstać ma w Zakopanem. Żydzi rozpoczęli energiczną akcję w celu zebrania kapitałów na ten cel.

KINO SZTUKA

Najnowsze arcydzieło słynnej wytwórni „Ufa“ Clou sezonu

Niewolnicy Knuta.

(Hrabina Daniszew)

Wspaniały dramat z najwybitniejszymi artystami „Ufy“ z Henry Georgem przewyższający swą grą Janningsa, oraz Moną Maris, Harry Hahn.

KINO WANDA

Gigantyczne arcydzieło realizacji Cecila B. de Millea.

Król Królów.

Najwyższy szczyt superprodukcji amerykańskiej, arcydzieło nie mające równego sobie.

KINO PROMIEŃ.

Conrad Veidt w słynnym filmie według znanej powieści Maurice'a Renard p. t.

Ręce Orlaka.

KINO CORSO.

Wspaniały dramat z ulubieńcem kobiet Włodzimierzem Gajdarowem

Biała Niewolnica.

Wstrząsający dramat w 10 akt. z Ljaną Kaidt i W. Gajdarowem.

**FUTRA
NOSZONE**

zmiększa, nadaje połysk odłuszcza przerabia przy pomocy **nowo zainstalowanych maszyn** o popędzie elektrycznym

J. JACHIMSKI

Kraków, Grodzka 14-15

POPEŁ

Fabryka lin konopnych szpagatów, pasów i taśm tapicerskich

JOZEF WAŁKOWINSKI i Syn

Fabryka: Kraków - Dębniaki 15.
Telefon Nr. 3005.

DROBNE OGŁOSZENIA.

KUKURYDZĘ wczesną „Szeklera“ mam do sprzedania w cenie po 1 zł. 30 gr za kg. Wiadomość w Towarzystwie Rolniczym w Makowie (p. Maków n/Orzyczem).

PRAWIE WSZYSTKIE CHOROBY oczu, uszu, głowy, gardła, serca, piersi, żołądka, nerek, kiszek, skóry, zapalenia, narośle, wrzody i setki innych, dadzą się uleczyć

bez leków. Potrzebne wskazówki podaje książka p. t. „Kregarstwo“. Adres: ks. Pawłowski, Obarzańce, poczta Hłuboczek wielki, cena 5 zł. z przesyłką.

ZGUBIONO dokumenta wojskowe na nazwisko **Radzim Kazimierz** z Miechocina — pow. Tarnobrzeg, wystawione przez P. K. P. Łańcut, ur. w r. 1901, które unieważnia się.

**RESTAURACJA I KAWIARNIA
GRAND HOTEL****JANA BISANZA**

KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 5—7.

TELEFON KAWIARNI 4445.

TELEFON ZARZĄDU

Przerobione zupełnie i gruntownie na sposób miast zachodnio-europejskich. Urządzone według najnowszych wymogów i wygod. W restauracji codziennie w południe i wieczór koncert orkiestry salonowej.

— Kuchnia pierwszorzędna, potrawy i napoje doborowe. — Kawiarnia: Najlepsza kawa ciastka, obsługa szybka i ugrzecz— niona bez zarzutu. Ilustracje i dzienniki krajowe i zagraniczne. — W restauracji i kawiarni „Grand Hotel“ punkt zborny przyjezdnych i elita towarzystw krakowskich.

**BROWAR
OKOCIMSKI**

poleca swoje wyroby

**Marcowe
Eksportowe
Porter.**

Miód pszczełny

lipcowy świeży, kuracyjny, czysty pod gwarancją w blaszankach 5-cio kilowych 15 zł. — 10 kilowych 28 zł. — 20 kilowych 52 zł. 50 gr. wraz z blaszanką i opłatą pocztową wysyła wprost z własnych paśiek za zaliczeniem pocztowym

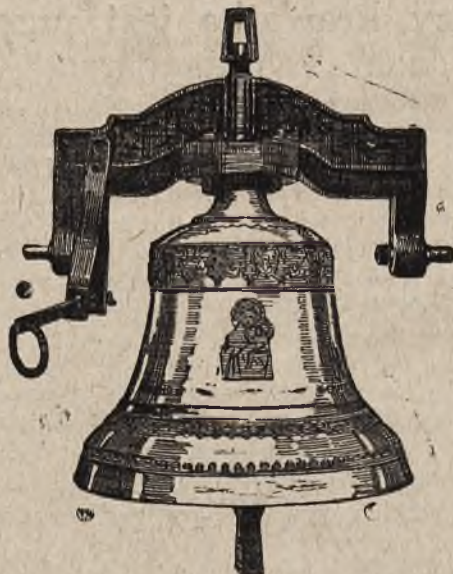
Katolicka firma „PATOKA“,

Kopyczyńce, ostatnia poczta Denysów.

W razie niezadowolenia przyjmujemy z powrotem, wracając należność i koszty przesyłki ponosimy.

**Jedyna najstarsza Polska
ODLEWNIA DZWONÓW**

Braci FELCZYNSKICH
w Kałuszu, ul. Siwecka L. 3.
w Przemyślu ul. Krasieńskiego 73
Małopolska.

Odnaczona złotymi medalami i dyplomami na wystawach krajowych i zagranicznych

Dostarcza:

Dzwony Kościelne i Szkolne

W dowolnych wielkościach i tonach z najlepszego materiału.

Dzwony pęknięte przelewa, oraz dostraja pod gwarancją czystej harmonii do dzwonów już istniejących.

GENY NAJNIŻSZE — SPŁATA TAKŻE RATAMI.

CENY OGŁOSZEN: Za 1 wiersz mm. — Ogłoszenia zwykłe **zł. 0.20**. Nadesłane **zł. 0.40** Dział ekonomiczny i komunikaty **zł. 0.80**. I-sza strona i inne tekstowe **zł. 0.80** Ogł. świąt. 50 procent droższe. Dla urzęd. państw. emer. robotn. inwal. i posz. pracy rabat.

CENY PRENUMERATY: miesięcznie: **1.35** zł., kwartalnie: **4.—** zł. W Ameryce prenumerata roczna **6** dolarów. Ceny zrozumieć należy wraz z dostawą do do domu. **KONTO CZEKOWE P. K. O. Nr. 404420.**

Za Spółkę wydawniczą i redaktor odpowiedzialny **JAN KOZICKI.**

Drukarnia i Stereotypia Gronusia i Orłowskiego w Krakowie, ul. Stołarska Nr. 6. — Telefon Nr. 1018.